

Formanden: Det er nødvendigt, at der er mere Ro i Salen. Det er nødvendigt af Hensyn til de Medlemmer, der ønsker at høre, hvad der bliver sagt; det er ogsaa paa sin Plads over for de Tilhørere, der har givet Møde her i Tinget for at overvære Tingets Forhandlinger.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): Jeg kan ikke se rettere, end at den Betænkning, det ærede konservative Folkepartis Repræsentanter har skrevet, Punkt for Punkt er i Strid med Det konservative Folkepartis Program og Politik. Først udtaler man sig — ad indirekte Vej — imod, at Mr. Ravlin fortsætter sine Undersøgelser og eventuelt kommer i Gang med en Produktion af værdifulde Raastoffer. Men er da ikke Mr. Ravlins Virksomhed et Udslag af det altid højt lovpriste private Initiativ, om hvilket Det konservative Folkeparti i sit Program siger — jeg haaber, den højt-ærede Formand tillader mig nogle ganske korte Citater?

Formanden: Jeg henstiller, at det bliver korte Citater, for saa vidt som det jo drejer sig om Programmer, der er tilgængelige paa anden Maade.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): Det er jo i Øjeblikket rent principielle politiske Spørgsmaal, der er til Diskussion, og derfor er det stadig mit Haab, at jeg kan citere nogle korte Linier. Der staar altsaa: Fremme af dansk Erhvervsliv med Hævde af den private Ejendomsret og den selvstændige Nærings fri Udøvelse. Og senere hedder det, at Partiet vil højne og styrke dansk Erhvervsliv. Det er bestandig det private Initiativ, der sigtes paa. Aldeles udtrykkeligt advares der i Slutningen mod alt, hvad der kan blive en Trusel mod det private Initiativ.

Dernæst har jeg været forbavset over, at Det konservative Folkeparti gennem sin Betænkning — der jo maatte blive gennemført Lov, hvis man havde Flertal og Magt — gaar imod, at der tilføres det danske Samfund fremmed Valuta. Og det er jo Tilfældet. Det er amerikansk Valuta, der tilføres Danmark ved de store Bekostninger, der er forbundet med at foretage Eftersøgningen — og det er meget store Beløb, det her drejer sig om.

Endnu mere forbavsende forekommer det mig at være, at Det konservative Folkeparti, efter at denne Sag jo er paabegyndt ved selve Partiets Bistand, nu her tager til Orde for, at det absolut skal være en Stats-

virksomhed; for er der noget, man fra konservativ Side ellers udtaler sig skarpt imod, saa er det Statsvirksomhed. Jeg tænker her paa en Udtalelse fra Odense, ikke en privat Udtalelse af nyere Dato, men en Programudtalelse fra Landsraads-mødet i Oktober 1936. Det hedder deri:

„Partiet vil paa alle Lovgivningens Omraader, under Sagernes Behandling paa Rigsdagen, positivt angive Konservatismens Synspunkter.“

— Og dette maa naturligvis sammenholdes med Slutningen af Partiets Program, hvori det hedder, at man vil arbejde mod alt, hvad der kan aabne Mulighed for Socialdemokratiets og Radikalismens hensynsløse Fremtrængen. Er det dog ikke mærkeligt, at et Parti, der har en saadan Stilling, anbefaler at gaa over til Statsdrift her, hvor man ikke paa Forhaand har nogen som helst Sikkerhed for, at de investerede Kapitaler virkelig bliver udbyttegivende?

Dernæst forekommer det højtærede Partis Betænkning mig meget mærkelig, naar jeg sammenholder det, der deri anbefales, med det samme Partis bestandige Krav om at vise Sparsommelighed. Det er ikke længe siden, vi har hørt det her fra denne Talerstol af en konservativ Ordførers Mund; men her stiller man sig paa det Standpunkt, at nu skal Staten fortsætte og investere Kapital. Efter de Oplysninger, der foreligger, er det jo ikke Smaaabeløb, det drejer sig om. Der er foreløbig foretaget en Boring til ca. 1 km's Dybde, og det har kostet ca. ½ Mill. Kr.; men der er ifølge Sagkundskabens Oplysninger til Udvalget Grund til at antage, at man maa foretage ca. 8 Boringer, inden man kommer til et positivt Resultat — hvis et saadant kan naas. Hvis de hver kommer til at koste et lignende Beløb, vil det betyde, at det sparsommelige konservative Folkeparti her gaar ind for, at Staten skal investere 4 Mill. Kr. i Undersøgelser, om hvilke Sagkundskaben den Dag i Dag ikke vover at sige blot saa meget som, at der er stor Sandsynlighed for, at de kan føre til, at man i den danske Undergrund finder værdifulde Raastoffer i saadan Mængde, at det kan betale sig at udnytte dem. Hertil vil jeg føje, at alle politiske Partier, ogsaa Det konservative Folkeparti, er enige om, at det i disse vanskelige Tider i særlig høj Grad gælder om at faa Arbejdet sat i Gang. Her løber man den Risiko ved sin Stilling at hindre et Arbejdes Fortsættelse, for det er dog meget tvivlsomt, om den høje Rigsdag vil være med til at investere 4 Mill. Kr. i Arbejdets Fortsættelse.